

INFORME sobre demografia col·legial 2012

BERENGUER CAMPS,
cap del Gabinet d'Estudis Col·legials

El 2012, els metges estrangers van ser els més nombrosos entre els nous col·legiats: el 42,8%. Els metges nascuts a Catalunya varen ser el 37,3%, i els nascuts a la resta d'Espanya, el 19,9%. Cal destacar una important davallada (-16 punts percentuals) de noves col·legiacions de metges estrangers del 2010 ençà

El balanç de col·legiats per al 2012 és negatiu, fruit de l'augment de les baixes i l'arribada a la jubilació de cohorts cada vegada més nombroses, així com de la reducció de les altes de metges estrangers.

Les dades del cens col·legial de l'any 2012 confirmen clarament una inflexió a la baixa de col·legiacions de metges estrangers. Aquest fet, juntament amb l'augment de baixes d'aquest mateix col·lectiu, i l'augment de jubilacions, fa que el balanç de metges en actiu sigui negatiu. Alhora, continua la consolidació d'una de les tendències demogràfiques de fons que més canviaran la professió en els propers anys: la feminització.

Edat i gènere

La piràmide d'edats del conjunt de col·legiats mostra clarament la situació demogràfica dels metges del COMB. El 2012 l'edat mitjana és de 49,6 anys, 5 dècimes més que el 2011. Aquest és l'efecte del progressiu envelliment de les cohorts gegantines que van ingressar al COMB a finals dels anys setanta i principis dels anys vuitanta del segle passat. La feminització de la professió és ben palesa en les cohorts joves: així, si les dones representen el 48,6% del total de col·legiats, són el 69,8% dels menors de 30 anys.

Origen

Del total de 30.802 col·legiats, 19.736 (el 64,1%) són nascuts a Catalunya i un 18,6% (5.719 metges) són nascuts a la resta d'Espanya.

El nombre de metges estrangers col·legiats, malgrat que de manera més moderada que en anys

anteriors, continua incrementant-se: representen el 17,3% del total (5.347). Entre aquests col·legiats destaquen els nascuts a l'Amèrica Llatina (76,9% dels estrangers).

Evolució

El 2012, els metges estrangers van ser els més nombrosos entre els nous col·legiats: el 42,8%. Els metges nascuts a Catalunya varen ser el 37,3%, i els nascuts a la resta d'Espanya, el 19,9%. Cal destacar una important davallada (-16 punts percentuals) de noves col·legiacions de metges estrangers del 2010 ençà.

Pel que fa a l'evolució dels metges estrangers que ingressen al MIR, després de dos anys en què aquests varen ser el col·lectiu més nombrós entre els residents de primer any (R1), el 2012 els nascuts a Catalunya han estat el grup principal (el 47,9%). Els successius canvis en les condicions de les convocatòries MIR, que han restringit l'accés a llicenciats estrangers, ha reduït la proporció de residents de primer any estrangers del 47,1% del 2010 al 32,5% del 2012.

Balanç

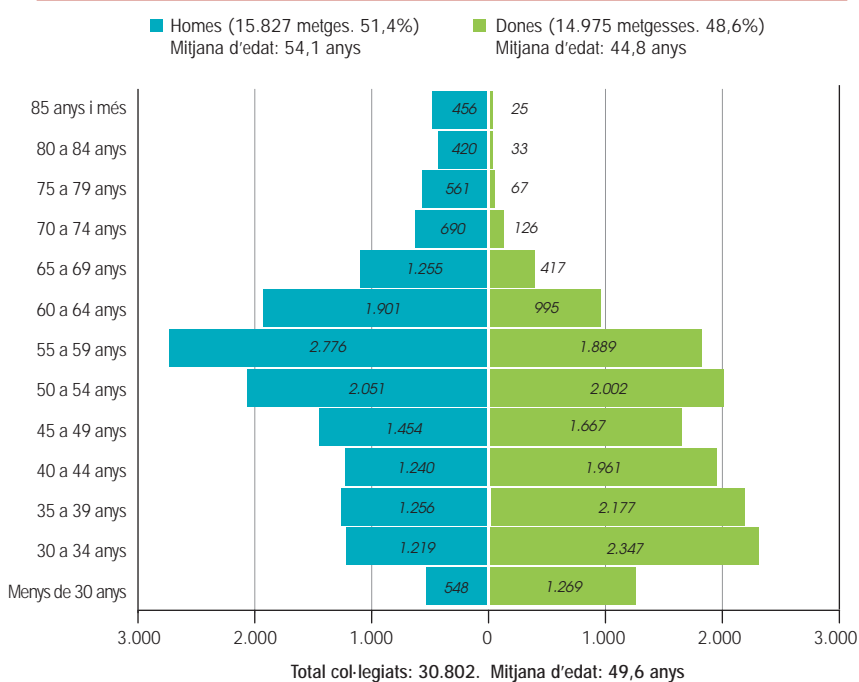
El balanç de col·legiats per al 2012 és negatiu, fruit de l'augment de les baixes i l'arribada a la jubilació de cohorts cada vegada més nombroses, així com de la reducció de les altes de metges estrangers.

Les baixes es concentren entre els metges estrangers, que en representen el 54,3%, i el motiu és sobretot en aquests casos el trasllat a l'estranger o a d'altres províncies de la resta de l'Estat. Del total de baixes per marxar a l'estranger (282), 183 metges (el 64,8%) eren estrangers, 66 casos van correspondre a metges catalans, i 33 a metges nascuts a la resta d'Espanya.

L'increment de jubilacions, juntament amb la davallada d'estrangers, fa que en l'evolució del balanç >

INFORME sobre demografia col·legial 2012. Dades a 31 de desembre de 2012.

Piràmide d'edat del total de col·legiats

Distribució per origen. 2012

Zona naixement	Absoluts	%	% sobre estrangers
Catalunya	19.736	64,1	%
Rest a d'Espanya	5.719	18,6	
Conjunt d'estrangers	5.347	17,3	
Amèrica Llatina i Carib	4.115	13,4	76,9
UE15+EEE ¹	533	1,6	10,0
Orient Mitjà	213	0,7	4,0
Àfrica	129	0,4	2,4
Europa de l'Est	273	0,9	5,1
Altres	84	0,2	1,6
Total	30.802	100	100

¹ UE15+EEE: membres de la Unió Europea abans de l'ampliació a 25 membres el 2004; més els membres de l'Espai Econòmic Europeu (Noruega, Islàndia, Liechtenstein); més Suïssa i Andorra.

Font: Gabinet d'Estudis Col·legials. COMB.

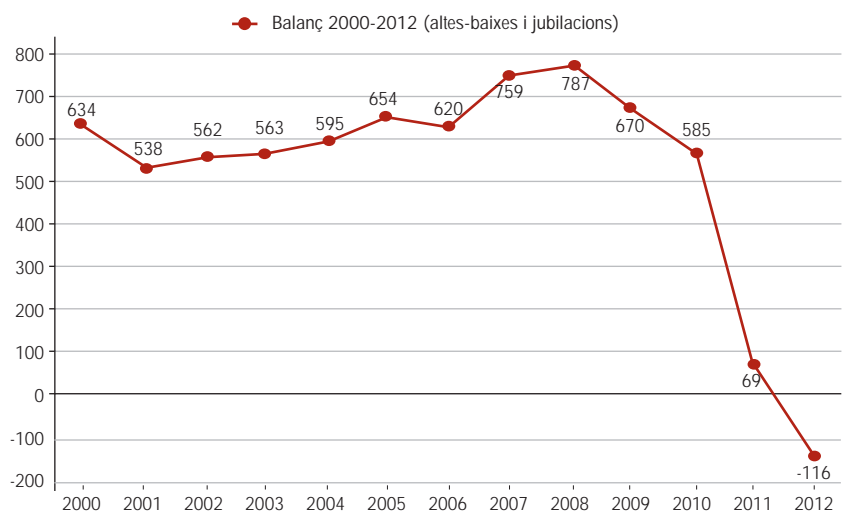
Saldo d'altres, baixes i jubilacions* 2011-2012

	2011	2012
Altres	1.210	1.076
Noves altes	1.094	908
Reingressos	116	168
Baixes	-858	-912
Trasllat resta de Catalunya	-54	-58
Trasllat Espanya	-256	-205
Trasllat estranger	-229	-282
Cessament exercici / Baixa voluntària	-138	-95
Suspensions per impagament i altres	-55	-118
Defuncions	-126	-154
Jubilacions	-283	-280
Saldo	69	-116

* D'acord amb l'edat mitjana dels col·legiats que han sol·licitat la reducció de quota per jubilació, es consideren jubilacions en complir 68 anys.

Font: Gabinet d'Estudis Col·legials. COMB.

Evolució del balanç de col·legiats (altres-baixes i jubilacions)* 2000-2012

*El mètode de càlcul del balanç respecte a anys anteriors s'ha modificat, incorporant com a jubilacions els col·legiats que arriben als 68 anys en cada any en qüestió.

< s'hagi produït un canvi important, sobretot entre el 2010 –saldo positiu de 585 metges– i el 2012, amb un saldo negatiu de 116 metges.

Conclusió

Durant el 2012 s'ha confirmat la disminució de nous col·legiats estrangers, així com l'augment

de les baixes d'aquests mateixos professionals. Aquest canvi de tendència, que va començar el 2010, combinat amb l'augment de jubilacions, fa que el balanç de col·legiats en actiu sigui negatiu.

Finalment, la feminització es consolida com el procés demogràfic de fons que més està canviant el futur de la professió. ■

El balanç de col·legiats per al 2012 és negatiu, fruit de l'augment de les baixes i l'arribada a la jubilació de cohorts cada vegada més nombroses

Es condicionarats per molts factors: noves malalties, poblacionals i d'envelliment, econòmics, evolució tecnològica... Aquesta variabilitat també condiona la necessitat de metges. Com és conegut, el temps de formació d'un metge especialista és d'11 a 12 anys, i és per això que la planificació del nombre de metges necessaris per a les 46 especialitats existents és molt difícil.

L'informe de demografia mèdica realitzat pel Gabinet d'Estudis Col·legials és contundent: de l'any 2000 al 2010, el balanç d'altres i baixes col·legials va ser positiu, amb 630 metges nous, de mitjana, cada any. Els darrers dos anys el saldo ha estat negatiu per primera vegada, si comptem des de l'any 1980. D'acord amb les dades col·legials, les causes d'aquest descens són:

1. La disminució de l'arribada de metges estrangers (la crisi econòmica del sector salut

L'evolució de la demografia mèdica dels darrers anys

MARC SOLER,
director adjunt corporatiu

En cinc anys, pràcticament s'ha triplicat el nombre de metges estrangers que marxen

- a Espanya, més l'augment de perspectives professionals als seus països d'origen generen menys incorporacions de metges estrangers).
2. L'augment significatiu de metges estrangers que retornen al seu país d'origen: un 23% més entre el 2011 i el 2012. De 282 metges que es varen traslladar a l'estranger l'any 2012, el 65% eren nascuts a l'estranger. En cinc anys, pràcticament s'ha triplicat el nombre de metges estrangers que marxen.
3. Lleugera disminució del nombre de pla-

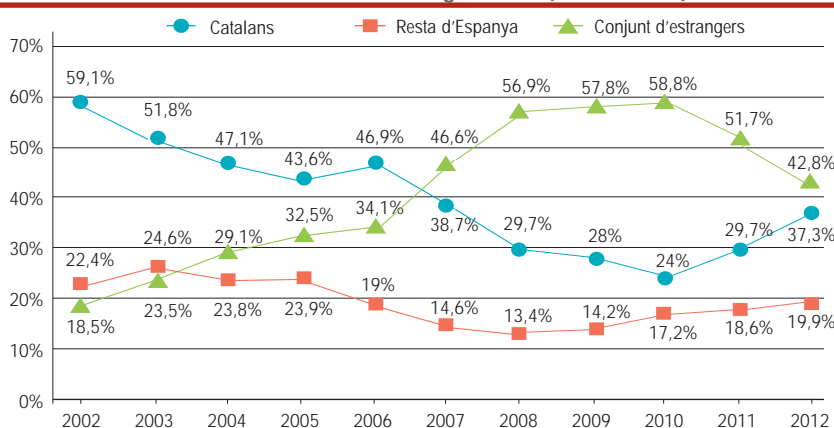
ces docents del MIR i lleugera disminució de l'accés a places de metges estrangers (l'any 2012, el 32,5% de metges que van iniciar la formació MIR eren estrangers).

4. Augment progressiu de l'envelliment. L'edat mitjana dels col·legiats és de 49,6 anys. Des de l'any 2002 fins a l'any 2012 es varen jubilar una mitjana de 177 metges l'any i la previsió de jubilació dels propers deu anys és de 560 metges l'any. El pic en el nombre de jubilacions (mitjana als 68 anys) serà l'any 2027, quan es jubilaran de cop 1.250 metges.

Tot i així, seguim tenint un nombre de 3,8 metges per mil habitants quan la mitjana als països del nostre entorn és de 3,4.

Un bon exemple de les incoherències en la demografia mèdica és l'evolució dels darrers 3-4 anys. La societat ha passat de tenir la sensació que faltaven metges a sentir que la professió pateix dificultats laborals i contractuals, i que això es tradueix en precarietat, sobretot en els metges joves, i ocasiona que els metges amb més capacitat de mobilitat marxin. Seguirem insistint que el nombre de metges d'un país depèn de molts factors, entre d'altres, el nombre de places universitàries, la formació dels especialistes, l'organització del sector sanitari públic i privat, el marc pressupostari, el marc laboral i d'immigració, la retribució dels metges i la coordinació amb altres professionals sanitaris. Si volem una demografia coherent amb les necessitats del país, cal que totes les parts es posin d'acord. ■

Evolució de les noves col·legiacions (2002-2012)

Font: Gabinet d'Estudis Col·legials. COMB.